

Referat despre functia preponderant magica a artei

Arta paleoliticului superior avea o functie preponderent magica; nu era un act dezinteresat, un act estetic pur, ci o operatie avand o finalitate magica, ale carei rituri erau oficiate in incaperile retrase ale grotii, in "sanctuare". Creatorul picturilor magdaleniene credea in posibilitatea de a actiona asupra animalului prin intermediul imaginii acestuia. Dar scopul artei lui nu era exclusiv un scop material, utilitar prin interventia magiei.

In practica artei figurative a omului din paleoliticul superior a existat fara indoiala si un impuls artistic relativ independent de nevoia omului de a-si procura hrana. Magia s-a folosit de arta, dar nu magia a fost aceea care a creat arta (cf. Luquet).

Artistii acestei epoci preistorice erau desigur indivizi deosebiti, respectati de comunitate pentru ca operele lor erau intim legate de credintele religioase si de practicile ei magice si cultice; dar este foarte probabil ca erau respectati si ca profesionisti care, prin iscusinta activitatii lor, procurau celorlalti si o satisfactie de ordin estetic. Ei stiau sa execute si crochiuri de membre, de portiuni izolate ale corpului animalului, crochiuri care constituiau rudimentare dar adevarate studii anatomice: si pana la urma sa execute opere finite, care ii impresionau pe membrii grupului si sub raport estetic, nu numai in planul gandirii magico-religioase.

In felul acesta, in paleoliticul superior arta a facut asadar primii pasi. Totodata, omul a stabilit inca de pe acum si unele principii, fundamentale, ale artei de mai tirziu.

Astfel, pentru ca actul magic sa fie operant omul a trebuit sa realizeze "asemanarea" dintre desenul lui si obiectul desenat; a aparut deci principiul realismului senzorial, vizual. Apoi, in momentul in care o imagine va incepe sa fie considerata ca traducand sensibil o forta invizibila a naturii (de pilda fecunditatea, exprimata vizual prin statueta unei femei gravide) se va naste "simbolul".

Odata cu aparitia simbolului, pe de o parte, si pe de alta parte cu nevoia dea simplifica, de a generaliza, de a crea un "tip" (de cerb in general, de bizon, etc), s-a manifestat pentru prima data si tendinta de "abstractizare": realismul senzorial a devenit realism conceptual. In sfirsit, din momentul aparitiei ornamenticii, a primelor crestaturi facute de om pe diferite oase, este evidenta (cf. Huyghe) si manifestarea unei vointe de ordine; repetitia liniilor genereaza principiul paralelismului, incepe sa se prefigureze principiul simetriei si al decorativismului. Cu aceste prime realizari artistice, oricat de rudimentare deocamdata, arta a intrat in posesia unor elemente definitive.